

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 4C/723/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1615210121
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Pastirčík
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2019:1615210121.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky sudcom Mgr. Jánom Pastirčíkom v spore žalobkyne EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpenej TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanej W. narodenej XX.X.XXXX, bývajúcej v U., o zaplatenie 217,92 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni sumu 159 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 159 € od 6.10.2012 až do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšnej časti žalobu zamietá.

Súd priznáva žalobkyni voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 45,92 %, o výške ktorých rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 21.9.2015 sa pôvodná žalobkyňa Consumer Finance Holding a.s., so sídlom v Kežmarku, Hlavné námestie 12, IČO: 35 923 130, voči žalovanej domáhala zaplatenia sumy 217,92 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 6.10.2012 až do zaplatenia. Žalobu odôvodnila tým, že dňa 22.4.2012 uzatvorila spolu so žalovanou zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXXX, na základe ktorej poskytla žalovanej celkovú sumu pôžičky 250 € na zakúpenie tovaru uvedeného v zmluve. Podľa zmluvy o pôžičke mala žalovaná splácať pôžičku v pravidelných 21 mesačných splátkach v sume 10,69 €. Do podania žaloby však uhradila z vyššie uvedenej zmluvy len sumu 40 €. Vzhľadom na to, že žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, pôvodná žalobkyňa dňa 26.9.2012 listom - predžalobná upomienka vyzvala žalovanú k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo. Žalovaná však dlžné splátky neuhradila. Jej celkový dlh ku dňu podania žaloby predstavuje sumu 217,92 €. Pôvodná žalobkyňa si zároveň uplatnila aj zákonné úroky z omeškania.

2. Uznesením zo dňa 29.2.2016 č.k. 4C/723/2015-23 súd pripustil zmenu účastníkov konania na strane žalobkyne tak, že pôvodná žalobkyňa z konania vystúpila a na jej miesto do konania vstúpila terajšia žalobkyňa. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 15.9.2017.

3. Súd doručil žalovanej žalobu postupom podľa § 116 ods. 2 C.s.p. Žalovaná sa k podanej žalobe nevyjadrila.

4. Podľa § 297 C.s.p. súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak a/ sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa, b/ ide iba o

otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

5. V prejednávanej veci súd podľa § 297 C.s.p. vyhlásil dňa 28.10.2019 rozsudok bez nariadenia pojednávania. Podľa § 219 ods. 3 C.s.p., miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil súd na svojej úradnej tabuli a webovej stránke súdu dňa 22.10.2019.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise a zistil tento skutkový stav:

7. Zo zmluvy o pôžičke č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.4.2012 označenej ako Quatro súd zistil, že ako spoločnosť je v nej uvedená pôvodná žalobkyňa a ako klient žalovaná. V ďalšej časti zmluvy je uvedený predmet financovania pôžičky a to nábytok - sedacia súprava, kúpna cena 199 €, akontácia 40 €, celková suma pôžičky 224,49 € a bez poistenia 210 €, výška splátky 10 € a s poistením 10,69 €, počet splátok 21, ročná úroková sadzba 37,36 %, RPMN 37,36 %, priemerná hodnota RPMN 45,23 %, pôžička (finančné plnenie) 159 €, celkové náklady spotrebiteľa 51 €, termín konečnej splatnosti (mesiac/rok) 1/2014. Ako sprostredkovateľ bola uvedená spoločnosť Möbelix SK, s.r.o.

8. Predžalobnou upomienkou zo dňa 26.9.2012 pôvodná žalobkyňa vyzvala žalovanú k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo vo výške 228,77 € do 3 dní od doručenia tejto upomienky.

9. Z prehľadu splátok súd zistil, že žalovaná zaplatila dňa 22.4.2012 akontáciu 40 € a následne už nezaplatila žiadnu sumu.

10. Z podmienok k zmluve o pôžičke súd zistil, že akontácia znamená časť kúpnej ceny tovaru zaplatenú klientom ako kupujúcim. Podľa bodu 3.3. zmluvných podmienok, ak sa klient rozhodne zaplatiť akontáciu, zaplatí akontáciu sprostredkovateľovi pri nákupe tovaru.

11. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy o pôžičke, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

12. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy o pôžičke, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

13. Podľa § 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka, účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy o pôžičke, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

15. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

16. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

17. Podľa § 53 ods. 4 písm. a/ Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy.

18. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

19. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

20. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

21. Podľa § 41 Občianskeho zákonníka, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

22. Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

23. Podľa § 2 písm. a/, b/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a/ druh spotrebiteľského úveru,

b/ obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c/ adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d/ meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e/ identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f/ dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g/ celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h/ opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i/ úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j/ ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k/ výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
l/ právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
m/ súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
n/ prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
o/ úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
p/ upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
q/ veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
r/ výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
s/ informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
t/ právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
u/ spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
v/ informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
w/ právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
x/ názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
y/ priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

25. Podľa § 11 ods. 1 písm. a/ ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/ a § 10 ods. 1,

26. V prejednávanej veci súd s poukazom na citovanú právnu úpravu vychádzal zo záveru, že zmluva o pôžičke uzatvorená medzi pôvodnou žalobkyňou a žalovanou je zmluvou spotrebiteľskou, a to Zmluvou o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky podľa ZoSÚ. Ide o zmluvu, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Pôvodná žalobkyňa je právnická osoba, ktorá v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere mala v predmete svojho podnikania poskytovanie spotrebiteľských úverov nebankovým spôsobom. Preto spĺňa charakteristiku dodávateľa podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka a veriteľa podľa § 2 písm. b/ ZoSÚ. Žalovaná je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Zo žiadnych listinných dôkazov nevyplýva, že by bol úver poskytovaný žalovanej na iné účely ako na osobnú spotrebu - nákup nábytku - sedacej súpravy. Preto žalovaná spĺňa charakteristiku spotrebiteľa podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

27. Po preskúmaní zmluvy o pôžičke z pohľadu či obsahuje náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 ZoSÚ, súd zistil, že zmluva neobsahuje termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ). Uzatvorená zmluva obsahuje iba výšku mesačnej splátky 10 €, s poistením 10,69 € a počet mesačných splátok 21. Absolútne v zmluve absentuje úprava termínu splatnosti prvej splátky, termín splatnosti ďalších nasledujúcich mesačných splátok a napokon aj termín splatnosti poslednej splátky celej pôžičky.

Pre spotrebiteľa ide o veľmi dôležitý údaj, keďže pri nezaplatení v lehote splatnosti, vzniká veriteľovi právo na úroky z omeškania a navyše si v zmysle bodu 11.2 Všeobecných obchodných podmienok pôvodná žalobkyňa stanovila právo na uplatnenie zmluvnej pokuty z dôvodu omeškania so zaplatením ktorejkoľvek jednotlivej splátky. Ďalej súd poukazuje na to, že k zmluve sú pripojené zmluvné podmienky, ktoré sú takmer nečitateľné a vypracované drobným písmom, ktorých čítanie už po krátkom čase spôsobuje bolesť očí a nutnosť prerušenia čítania. V praxi sa zásada poctivosti prejavuje okrem iného i tým, že text spotrebiteľskej zmluvy má byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný, logicky usporiadaný. Zásada poctivosti dopadá ale i na aplikáciu všeobecných obchodných podmienok. Platí pritom, že i v spotrebiteľských zmluvách je možné všeobecné obchodné podmienky uplatniť, avšak takáto aplikácia má nielen formálne, ale i obsahové obmedzenia. Všeobecné obchodné podmienky, ktoré majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednaná technického a vysvetľujúceho charakteru a nie ustanovenia, ktoré sú pre spotrebiteľa rozhodujúce a majú byť súčasťou samotnej úverovej zmluvy a to v prehľadnej a čitateľnej forme.

28. V zmluve nie je uvedená doba trvania zmluvy a neurčito je uvedený termín konečnej splatnosti úveru, ktorý je vymedzený iba ako 01/2014. Podľa názoru súdu, spotrebiteľ musí pri danej forme spotrebiteľského úveru už na prvý pohľad bez akýchkoľvek matematických operácií presne vedieť, kedy dôjde ku konečnej splatnosti jeho spotrebiteľského úveru, t.j. ktorým konkrétnym dňom (k tomu porovnaj rozsudok Krajského súdu v Žiline z 31.7.2018 sp. zn. 11Co 160/2018 a rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 23.5.2017 sp. zn. 13Co 108/2017). V predmetnej zmluve absentuje údaj o termíne splatnosti prvej splátky a termínoch splatnosti ďalších splátok a teda je pre spotrebiteľa nemožné zistiť presný termín konečnej splatnosti úveru ako aj doby trvania zmluvy. Pôvodná žalobkyňa teda nesplnila ani náležitosti spotrebiteľského úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ.

29. Ďalej sa súd zaoberal otázkou výšky ročnej úrokovej sadzby uvedenej v zmluve o pôžičke. Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze zo dňa 28.02.1995 sp. zn. Pl. ÚS 10/95, okrem iného uviedol, že aj keď sú úroky z pôžičky predmetom zmluvnej voľnosti medzi účastníkmi, neznamená to, že možno dohodnúť úroky v akejkoľvek výške. Dohoda o úrokoch musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda sa nesmie priečiť dobrým mravom. Závisí preto od rozhodnutia súdu, aby v konkrétnom prípade ustálil, či výška dohodnutých úrokov je alebo nie je v súlade s dobrými mravmi. Taktiež Najvyšší súd Českej republiky konštatoval, že Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky možno pri peňažnej pôžičke dojednať úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno úspešne vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len na dohode účastníkov zmluvy o pôžičke a že by teda nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Rovnako aj u dohody o úrokoch pri peňažnej pôžičke totiž platí ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 15.12.2004 sp. zn. 21 Cdo 1484/2004). Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovanú peňažnými ústavmi v čase uzatvorenia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.7.2009 sp. zn. 1 MCdo 1/2009). Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku zo dňa 1.7.2010 sp. zn. 1 Cdo 57/2005 uviedol, že pri posudzovaní primeranosti dojednanej výšky úrokov pri peňažnej pôžičke treba prihliadnuť na celkové okolnosti úkonu, jeho pohnútky a účel, ktorý sledoval, ako aj porovnať úrok s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavov.

30. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26.4.2012 sp. zn. 5 Cdo 26/2011 pri dojednaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Krajský súd v Prešove v rozsudku zo dňa 25.4.2016 sp. zn. 8Co/152/2015 taktiež konštatoval, že doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia tak teda nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje

dobrym mravom. Prevysenie urokov o 100 % oproti priemeru urokov za uvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností.

31. Súd pri posudzovaní dojednaných urokov s dobrými mravmi konal a rozhodoval v súlade s princípom právnej istoty vymedzeným v čl. 2 Civilného sporového poriadku a zohľadnil vyššie uvedenú ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. V danom prípade právny predchodca žalobcu v zmluve o poskytnutí pôžičky uviedol úrok vo výške 37,36 % pričom zmluva bola uzatvorená dňa 22.4.2012 na 21 mesačných splátok, t.j. so splácaním po dobu necelých 2 rokov. Súd z informácií Národnej banky Slovenska zverejnených na jej webovej stránke zistil, že priemerný úrok v roku 2012 pre spotrebiteľské úvery od jedného do piatich rokov bol 11,44 %. Pôvodnou žalobkyňou bol dojednaný úrok 37,36 %, teda viac ako trojnásobne prevyšujúci priemerné porovnateľné úroky pri spotrebiteľských úveroch. Súd preto dojednanie o úrokoch z predmetnej pôžičky vo výške 37,36 % považoval za dojednané v rozpore s dobrými mravmi a za neprijateľnú podmienku, ktorá je v zmysle § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka neplatná. Aj vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov presahujúcu o viac ako 100 % výšku priemerných úrokových sadzieb v obdobných spotrebiteľských vzťahoch za absolútne neplatnú (§ 39, § 41 Občianskeho zákonníka) a z tohto dôvodu v zmluve absentuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. i/ ZoSÚ.

32. Vzhľadom na to, že zmluva neobsahuje náležitosti podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f/, k/ a i/ ZoSÚ a dojednaný úrok je navyše v rozpore s dobrými mravmi a teda je v tejto časti zmluva neplatná, so zreteľom na ustanovenie § 11 ods. 1 písm. a/ ZoSÚ súd považoval poskytnutý spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov.

33. Pôvodná žalobkyňa poskytla žalovanej pôžičku vo výške 159 €. Z predloženého listinného dôkazu - prehľadu splátok vyplýva, že žalovaná zaplatila len akontáciu 40 €. Samotnú akontáciu však nemožno považovať za úhradu poskytnutú pôvodnej žalobkyňi, keďže túto žalovaná hradila pri zakúpení tovaru priamo sprostredkovateľovi. Žalobkyňa má teda vzhľadom na konštatovanú bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutej pôžičky nárok na vrátenie požičanej sumy 159 €. Súd preto zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 159 € a vo zvyšnej časti istiny žalobu zamietol.

34. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

35. Podľa § 10c nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

36. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

37. Nakoľko žalovaná je v omeškaní s plnením peňažného dlhu, súd priznal žalobkyňi aj úroky z omeškania v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. Súd priznal žalobkyňi úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 159 € odo dňa 6.10.2012 až do zaplatenia a vo zvyšnej časti požadovaného príslušenstva žalobu zamietol.

38. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

39. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p. ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

40. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

41. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd vychádzal z uplatnenej istiny. Predmetom konania bolo zaplatenie sumy 217,92 €. Žalobkyňa bola úspešná v časti o zaplatenie sumy 159 €, t.j. 72,96 %, žalovaný v časti 58,92 €, t.j. v časti 27,04 %. Vo veci tak bola úspešnejšia žalobkyňa, ktorej vzniklo právo na pomernú náhradu účelne vynaložených trov v rozsahu 45,92 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, dvojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a/ sa týkajú procesných podmienok,
- b/ sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d/ ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov). Na exekučné konanie je kauzálny príslušný Okresný súd Banská Bystrica (§ 49 Exekučného poriadku).